

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

4. Vos mortificati estis legi per corpus Christi, vt sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit, vt fructificemus Deo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

& si iustus ex parte, & secundum quid, carnalis est; ex potiori tamen sui parte, & simpliciter, spiritualis est.

4. Vos mortificati estis legi per corpus Christi, ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit, ut fructificemus Deo.

Quum doceat Apostolus, legem quasi virum quendam uxori imperantem mortuam esse per corpus Christi, id est, per mortem in Christi corpore interuenientem, quæ legis imperium ac seruitutem sustulit per efficaciam & virtutem Spiritus ex merito mortis eius credentibus in Christum communicatam, vsus videlicet inuersione quadam verborum ad sermonis asperitatem leniendam, quia legem esse mortuam (quod, vt ordine similitudinem contexeret, dicere debuit) Iudæis, quos alloquitur, durus sermo videbatur, quod ipse hic Calvinus iuxta veteres interpretes rectè obseruauit, etsi Beza post eum aliter sapere voluit, hanc mortem legis vafre iterum propter nimiam loci euidentiam exponit Calvinus. Quum enim assermet, de sola lege ceremoniali, aut quæ Mosis ministerio propria erat, Paulum hic loqui, negetque eum de lege mandatorum disputare (in quo prorsus ab eo & merito dissentit Beza, quum ea, quæ proxime sequuntur, de lege mandatorum necessariò intelligenda sunt, ipseque intelligat Calvinus) vult do-

Lex per Christi corpus mortua.

Beza Caluino contrarius.

Beza Caluinum corrigit. A veris. 17. & infra.

cere legem mandatorum nō esse nobis
 tuam per mortem Christi; quod quomodo
 contra ipsum pulchre faciat, simulque
 sensu legem mandatorum per Christi mor-
 tem nobis credentibus mortuam esse Pau-
 lus doceat, explicabimus. Tenendum
 (ait Calvinus) Paulum eam dumtaxat partem
 qua propria est Mosis ministerio, h'c attingere. Non
 quatenus decem praeceptis tradidit Deus quibus
 fit, vitamque nostram instituit, nulla somnians
 est nobis legis abrogatio, quia vigere perpetua
 Dei voluntas. Itaque diligenter meminerimus,
 esse hanc à iustitia, qua in lege docetur, solutam
 sed à rigida exactione, & ea, qua inde sequitur
 maledictione. Non ergo bene viuendi regula, qua
 lex praescribit, abrogata est, sed qualitas illa qua
 libertati per Christum partem opponitur: nempe
 summam perfectionem requirit, & quia non
 sufficit, constringit nos sub aeterna mortis
 Haec ille. Duo dicit: vnum, nullam esse
 niandam legis abrogationem; alterum,
 rigida legis exactione, quatenus summam
 perfectionem requirit, solutos nos esse,
 quia haec qualitas libertati per Christum
 partem opponitur. Horum prius verissimum
 quidem est, sed alteri & perpetuae tam
 uini quam aliorum haereticorum doctrinae
 aduersatur, qua constantissimè docet legem
 abrogari, non solum quoad summam
 perfectionem, sed & quoad necessariam
 obseruationem; & in hoc legem Evangelii
 opponit.

Calvinus
 sibi con-
 trarius.

opponi, quod lex iubet facere, Euangelium iubet credere. Quod alijs in locis explicatum dedimus, & in præcedenti cap. ad vers. 14. Caluini verba protulimus, quibus docet, libertatem Christianam in eo consistere,

*In præambulo Antidor. Euangel. in Mattheum.

quod *conscientia fidelium voluntati Dei vltro obedire libent; sed non legi obsequi, quasi vlla legis necessitate coacta.* Si nulla igitur legis necessitas ad obsequium cogit, profectò lex abrogatur. Abrogatur enim illa lex, cui amplius obsequi non est necesse. Potest quidem iustus ea facere quæ lex dicit, non quia lex dicit, sed quia ex Dei amore ea facere vult, tamen si lex non diceret, nec vllum de ea re mandatum haberet; & hoc sensu *iusto lex non est posita*: sicut sano medicina non est posita, nec opus est sanis medico. Cæterum tamen, si cur non propterea medicorum præcepta abrogatur, sed ægris sunt necessaria; sic nõ propterea lex mandatorum abrogatur, sed *lex iniustus posita est, & non subditis* (ait Apostolus) ut qui à via iustitiæ aberrantes, legis freno indigent, legis imperio ad bene viuendum coarctentur. Sed & iustus ipse, tamen si vltro obediat voluntati Dei, agnoscit se tamen ad hanc obedientiam teneri; sicuti qui vltro crederet Deum esse plenum misericordia, & remuneratorem omnibus inquirentibus se, credere tamen hoc ipsum tenetur, quia Scripturæ diuinitus inspiratæ illud docent: nec propterea Scripturarum autoritas illi abrogatur.

1. Tim. 6.

Obedientia vltro non tollit obligationem legis.

rogatur. Hoc ergo prius alijs Caluini-
citis disertè repugnat.

Alterum quod dicit, tum in se falsum
tum à mente & sensu Apostoli hoc loco
nissimum est. Falsum est, à rigida legum
actione, quatenus summam perfectionem
docet, per mortem Christi nos esse soluti-
duabus ex causis. Primum, quia summam
lam perfectionem quam Caluinus somnia-
vt ipsa praua desideria lex prohibeat, &
dilectionem Dei totalem nos obliget, lex
exigit, vt alibi satis dictum est: mox ad

Ad ver. 7. infra aliquid dicitur. Deinde, quia per
tissima legis obseruatio, quoad omnia
mandata præstanda, & omnia quæ prohibe-
deuitanda ad eò per mortem Christi non
litur, vt tum ipsa mors Christi exuberantem
gratiam dederit qua tota lex seruetur, tum
Christus ipse in Euangelio exactissimam
gis obseruationem diligenter & accurate

Math. 5. præceperit in sermone prolixo apud Ma-
thæum. Quorum prius ipsa Apostoli verba
proximè subsequenti ex parte docent. Quod
enim Apostolus, legem nobis esse mortuam
per mortem Christi, vt quasi veteri manna
mortuo nouum accipientes, vni Christi
coniungamur, cui vni viro alibi dixit
disse se suos quasi virginem castam exhibere. Christus
Ait enim: *Vt sitis alterius, qui ex mortuis
rexit, vt fructificemus Deo. Despondemur
per fidem Christo resurgenti quasi alteri
mortuo*

2. Cor.
11. 2.
Christo
viro quo-
modo de-
sponde-
mur.

Christi
mors à ri-
gida legis
exactione
in sensu
Caluini
nō liberat

mortua iam nobis lege; vt quemadmodum
 vxor consummato matrimonio fructificat
 viro, si nos copulati Christo, & semine gra-
 tie accepto (videlicet per mortem eius facti
 participes Spiritus Dei, qui nos in sanctam
 vitam renouat) fructificemus per bona ope-
 ra Deo. Sunt autem hi fructus bonorum
 operum, & tota renouatio nostra, ipsa in-
 primis mandatorum Dei obseruatio, vt per
bona opera nostra glorificetur Deus. Est ergo no-
 bis in Christo regeneratis, Christoque de-
 sponsatis, & Spiritus eius participationem
 nactis, lex mandatorum mortua, nec quoad
 eius abrogationem, nec à iustitia quæ in lege
 est solutionem (vt optimè hoc loco Calui-
 nus annotauit, disputatione tota Apostolica
 ad eam confessionem adactus) nec quoad
 eius rigidam exactionem, in quantum sum-
 mam perfectionem requirit, qualis à nobis
 præstari non potest; sed quoad illam legis
 rigidam exactionem, quæ nihil nisi iubens terret
 & comminatur; & quoad illam legis qualita-
 tem, quæ nihil nisi literam legis audientibus,
 & illi soli inhærentibus, seruiliter imperat, &
 seruillem extorquet obedientiam. Quoad
 hunc rigorem, lex nobis mortua est, nec am-
 pliùs terret; non est ampliùs virtus peccati,
 non auget præuaricationem, denique non
 est ampliùs rigidus exactor, aut durus pæda-
 gogus, nobis (inquam) Christo desponsatis,
 Christi Spiritu donatis, & mortis eius bene-
 ficium

Matth. 6.

Lex man-
 datorum
 quomodo
 nobis
 mortua.

Vide Au-
 gust. con-
 tra Faustū
 libr. 15.
 cap. 8.

ficium expertis. Hunc esse germanum stoliti sensum, sequentes versiculi commutrabunt.

§. *Quum enim essemus in carne, passiones peccatorum, quae per legem sunt, operabantur in membris nostris, ut fructificarent morti.*

Legis vita
in carnali-
bus.

Hæc est vita legis in ijs qui in carne sunt. Id est, qui carnaliter viuunt, videlicet ut per legem iubentem, nec adiuantem passiones peccatorum operentur, id est, cupiditas peccandi magis ebulliat ac flagret in membris carnalium: quorum proprium est inuitum, & ex occasione mandati (vnde in sequentibus clarissimè docet) acrius & vehementius peccare. *Peccatum* (inquit) *id est, praua concupiscentia in me relicta, et accepta per mandatum, id est, magis impellit ad peccandum; seduxit me, id est, auxilium praeditatem peccandi, & grauiorem reddidit iniquitatem peccati (vbi enim non est lex, non prauaricatio) & per illud occidit.* Quum hæc sit vita legis in carnalibus, certissimum est quòd mors legis contraria est huic: ut illis mortua lex ab Apostolo dicitur, quorum membris tales passiones per legem non operantur: id est, in quibus lex non amplius virtus peccati, non amplius seductio concupiscentiæ, non amplius seductio peccati datum, id est, occasione accepta per mandatum. Illis autem lex non est virtus peccati

infra v. 21.

* Sic Aug.
de Spir. &
lit. cap. 14.

Lex qui-
bus mor-
tua.